LINKUVOS GIMNAZIJA

LINKUVOS GIMNAZIJOS „MAŽOSIOS RAKETĖS“ TURNYRAS

Atliko: 3ga klasės mokiniai Brendonas Knizikevičius ir Mantas Marčiauskas

Vadovas: mokytojas Algimantas Masilionis

Linkuva, 2017

TURINYS

ĮVADAS....3
2. STALO TENISAS....4
2.1 Stalo teniso istorija....4
2.2 Stalo tenisas Lietuvoje....4
2.3 Čempionatai, turnyrai, lygos....5
3. ŽAIDIMO CHARAKTERISTIKA....6
3.1 Stalo teniso taisyklės....6
3.2 Inventorius, apranga....8
3.3 Pagrindiniai technikos veiksmai....9
4. VARŽYBŲ RŪŠYS IR ORGANIZAVIMO SISTEMOS....11
4.1 Sportinių žaidimų varžybų rūšys....11
4.2 Varžybų sistemos....11
4.3 Teisėjavimas varžybose....12
5. LINKUVOS GIMNAZIJOS „MAŽOJI RAKETĖ" TURNYRAS....13
5.1 Turnyro organizavimas....13
5.2 Skelbimas, nuostatai, paraiškos....13
5.3 Organizavimo sistema, tvarkaraštis, protokolas, nugalėtojų išaiškinimas....13
IŠVADOS....15
LITERATŪRA....16
PRIEDAI....17

ĮVADAS

Mes, Brendonas Knizikevičius ir Mantas Marčiauskas, pasirinkome darbo temą „Mažosios raketės“ turnyras Linkuvos gimnazijoje“, nes mėgstame sportuoti, patinka žaisti stalo tenisą. Gimnazijoje daug mokinių mėgsta žaisti šį puikų sportinį žaidimą. Dauguma moksleivių pertraukų metu, po pamokų, laukdami autobusiukų tobulina šio žaidimo įgūdžius. Nemažai mokinių dalyvauja gimnazijos, seniūnijos organizuojamose varžybose. Ši sporto šaka lavina reakcijos greitį, judesių tikslumą, patiriamos geros emocijos, nemažas fizinis krūvis. Kelerius metus iš eilės mūsų gimnazijos stalo tenisininkai yra rajoninių varžybų nugalėtojai ir prizininkai. Tikimės, kad šis projektas padės geriau gimnazijos tenisininkams pasiruošti rajoninėms bendrojo lavinimo mokyklų varžyboms ir iš jų parsivežti nugalėtojų taurę. Manome, kad įgyvendindami šį kūrybinį darbą turėsime daugiau galimybių realizuoti save patinkančioje veikloje, geriau atskleisime asmeninius gebėjimus, įgysime žinių ir patirties.

Kūrybinio darbo tikslas - suorganizuoti Linkuvos gimnazijos stalo teniso „Mažosios raketės“ turnyrą.

Uždaviniai:

- Išsiaiškinti stipriausią 6–8 klasių komandą.
- Įgyti teorinės ir praktinės patirties, bendradarbiavimo įgūdžių organizuojant turnyrą.
- Populiarinti stalo tenisą, skatinti jaunimą sistemingai mankštintis.
- Padėti sukomplektuoti gimnazijos mergaičių ir berniukų stalo teniso komandą

2. STALO TENISAS

2.1 Stalo teniso istorija

Stalo teniso ištakos glūdi senų senovėje. Vėliau, viduramžiais (1385 m.), naudotasi lentele, o 16 a. atsirado teniso raketės, panašios į dabartines. Žaista Italijoje, Prancūzijoje, bet senojo pingpongo ir šių dienų stalo teniso gimtinė yra Anglija. Panašus į dabartinį stalo tenisas buvo žaidžiamas Anglijoje praeito šimtmečio pabaigoje. Žaidimas vadintas įvairiai: Gossima ir Ping Pong ,Whiff -Whaff, Table Badminton, Pim Pam, Indoor Tennis, vėliau – Table Tennis. Kad stalo tenisas iš saloninio pasidarytų sportiniu žaidimu, daug pasidarbavo pirmieji pasaulio čempionai vengrai (V. Barna - nepralenkiamas daugkartinis čempionas, laimėjęs 22 aukso medalius). Pagal čempionatų rezultatus nuo 1936 m. prasidėjo čechoslovakų, nuo 1952 m. - japonų, vėliau - kinų stalo teniso viešpatavimo laikotarpiai. Šiandien stalo teniso elitas - Kinijos, Švedijos, Prancūzijos vyrai, Kinijos ir Korėjos moterys, pavienių talentų yra Belgijoje, Vokietijoje, Lenkijoje, Baltarusijoje, Kroatijoje ir kitur.

Nuo 1958 m., įsteigus Europos stalo teniso sąjungą, poriniais metais vyksta Europos, neporiniais – pasaulio čempionatai. 1988 m. stalo tenisas jau buvo žaidžiamas Seulo, 1992 m. – Barselonos ir 1996 m. - Atlantos vasaros olimpinėse žaidynėse.

2.2 Stalo tenisas Lietuvoje

Atkeliavęs į Lietuvą, stalo tenisas greitai tapo vienu iš populiariausių pramogos ir sportinių žaidimų. Lietuvoje pradėtas žaisti 20 a. trečiojo dešimtmečio pradžioje. 1925 m. įvyko pirmasis Kauno sporto klubo ir „Makabi" turnyras. 1926 m. surengtas klubų turnyras, o 1927 m. pirmaisiais Lietuvos stalo teniso čempionais tapo kauniečiai O. Gurvičaitė ir J.Šimensas. Lietuvos stalo teniso čempionų vardą daug kartų yra laimėję B. Vitartaitė-Balaišienė - 27 ir V. Variakojis – 23 kartus. Geriausi 2017 metų vyrai tenisininkai yra šie sportininkai : Udra Alfredas – 1 vieta, Skirmantas Benas – 2 vieta, Žeimys Kęstutis – 3 vieta. Geriausios 2017 metų tenisininkės – Paškauskienė Rūta, Macaitė Aistė, Gecevičiūtė Auksė. Žymiausi Lietuvos stalo teniso treneriai – Bronė Balaišienė, Ona Sličiuvienė, Julija Urbšienė, Vladas Dzindziliauskas, Leonas Sereika, Vilius Variakojis, Romualda Garkauskienė, Romas Stankevičius ir kt. Aktyviai Lietuvos ir tarptautinėse stalo teniso varžybose dalyvauja mūsų stalo teniso teisėjai. Šiuo metu Lietuvoje yra 11 Tarptautinės kategorijos teisėjų. Per 15 trenerių suteiktas nusipelniusio respublikos trenerio vardas, 11 arbitrų - tarptautinė kategorija, buvo parengta beveik 100 sporto meistrų, 6 - tarptautinės klasės. Per 8 dešimtmečius stalo tenisas tapo viena masiškiausių, populiariausių ir rezultatyviausių sporto šakų Lietuvoje.

2.3 Čempionatai, turnyrai, lygos

LSTA yra viena iš stipriausių sporto organizacijų Lietuvoje: turi 34 klubus, kuriuose dirba 80 trenerių bei treniruojasi 2400 sportininkų. LSTA organizuoja Komandinį čempionatą 6-se lygose, kuriame dalyvauja apie 170 komandų. Nuo 1927 metų vyksta reguliarūs Lietuvos čempionatai, taip pat organizuojamos jaunių, jaunučių, veteranų varžybos bei tarptautinis Br. Balaišienės vardo turnyras. Suaugusių bei jaunių rinktinės nuolat dalyvauja Europos bei Pasaulio čempionatuose. 1933 m. išleistas pirmasis stalo teniso leidinys „Stalo teniso žaidimo taisyklės“. Tai Kauno kūno kultūros rūmų leidinys. Jame teigiama, kad Lietuvoje stalo tenisą žaidžia apie 20 organizacijų, kuriose yra daugiau kaip 1000 aktyvių sportininkų. 1938 m. Kaune įvyko prmasis Pabaltijo Taurės turnyras. Nugalėjo Lietuvos komanda (V. Variakojis, E. Nikolskis, Ch. Duškesas), taip pat sėkmingai pasaulio čempionatuose dalyvavo ir moterys: 1967m. komandinėse varžybose L. Balaišytė iškovojo sidabro, o 1969 m. – aukso medalį; 1973 m. mišrių dvejetų varžybose A. Giedraitytė laimėjo sidabro medalį. Europos čempionatuose iškovoti 2 aukso, 3 sidabro ir 5 bronzos medaliai. 1960 m. dvejetų varžybose A. Saunonis ir R. Paškevičius iškovojo sidabro medalį, 1966 m. komandinėse varžybose L. Balaišytė iškovojo sidabro medalį. 1970 m. komandinėse varžybose A. Skarulienė iškovojo aukso medalį, 1974 m. A. Giedraitytė iškovojo aukso, o moterų dvejetų varžybose – bronzos medalius.

3. ŽAIDIMO CHARAKTERISTIKA

3.1 Stalo teniso taisyklės

Žaidimo pradžia

Profesionalūs susitikimai pradedami burtais – metama moneta. Žaidėjas, atspėjęs, herbas ar pinigas, pasirenka kamuoliuko padavimą, jo atmušimą ar stalo pusę. Žemesnio lygio mačai dažnai pradedami slepiant kamuoliuką (vienas žaidėjas slepia kamuoliuką kurioje nors rankoje, kitas mėgina atspėti).

Padavimas

Žaidimas pradedamas padavimu. Aukštyn vertikaliai iš ištiestos rankos pamėtėtas kamuoliukas paduodamas iš už galinės stalo linijos arba menamo jos tęsinio. Kamuoliukas turi būti išmetamas bent 16 centimetrų į viršų ir metant jo negalima įsukti. Nuo momento, kai kamuoliukas nejudamai guli prieš pamėtėjimą, jis turi būti virš stalo žaidžiamojo paviršiaus (ne po stalu) iki tol, kol jis bus smūgiuojamas (raketei tokio reikalavimo nėra). Negalima paduoti iš už stalo šono, žengiant, nepamėtėjant kamuoliuko ar iš po stalo.

Paduodamas kamuoliukas pirmiausia turi atsimušti į paduodančiojo stalo pusę, peršokti tinklelį ir atsimušti į priešininko stalo pusę. Jei kamuoliukas liečia tinklelį ar stovą ir nukrenta už jų ant stalo, padavimas kartojamas. Kartoti galima tiek kartų, kiek kartų tai bepasikartotų (senesnės taisyklės numatė maksimalų 3 kartojimų skaičių).

Žaidėjas privalo atlikti padavimą taip, kad teisėjas galėtų matyti, ar padavimas atitinka taisyklingo padavimo reikalavimus. Jeigu teisėjas abejoja atlikto padavimo taisyklingumu, bet nėra tuo visiškai įsitikinęs, jis gali, pirmąkart pažeidus taisykles, paduodantįjį įspėti, o padavimą liepti pakartoti (neįskaitydamas taško). Jei ir toliau rungtynėse to paties žaidėjo padavimas bus abejotinas dėl tos pačios ar kitų priežasčių, taškas skiriamas atremiančiajam. Už aiškiai (atvirai) netaisyklingą padavimą taškas neįspėjus skiriamas atremiančiajam. Žaidėjai turi keistis padavimais kas 2 taškus žaidžiant iki 11 taškų.

Žaidimo eiga

Atsakomasis smūgis leidžiamas tik kamuoliukui atšokus nuo stalo. Atmušti galima rakete ir net riešu. Raketę leidžiama perimti į kitą ranką. Šviestuvą ar lubas palietęs kamuoliukas laikomas pralaimėtu (taškas įskaitomas varžovui). Žaidėjas pelno tašką, jei varžovas padaro vieną iš šių klaidų:

• kamuoliuko nepaduoda arba paduoda ne pagal taisykles;

• mušdamas smūgį nepataiko į stalą, rakete nepataiko į kamuoliuką;

• atmušdamas liečia kamuoliuką daugiau nei vieną kartą;

• kamuoliukas į jo stalo pusę atsimuša daugiau nei vieną kartą;

• atmuša rakete, ją išleidęs iš delno;

• prieš atmušdamas virš stalo paliečia kamuoliuką kuria nors kūno dalimi (išskyrus plaštaką, laikančią raketę);

• žaisdamas paliečia tinklelį;

• laisvąja ranka atsiremia į stalą ar jį stumteli;

• atmuša kamuoliuką, kol jis dar nebūna palietęs jo stalo pusės. Kamuoliuką galima liesti tik tada, kai jis būna už stalo ribų.

Žaidėjas laimi setą tada, kai surenka 11 taškų, turėdamas bent dviejų taškų persvarą. Jei rezultatas tampa 10:10, žaidžiama tol, kol vienas iš žaidėjų išsiveržia į priekį dviem taškais. Tokiu atveju padavimais keičiamasi kas vieną tašką, o ne kas du. Po kiekvieno sužaisto seto žaidėjai keičiasi stalo pusėmis.

Taško kartojimas.

Iš naujo kovojama dėl taško, jei:

• į aikštelę įskrieja kitas kamuoliukas;

• atitaisoma teisėjo klaida;

• paduodant kamuoliukas paliečia tinklelį ir nukrinta varžovo stalo pusėje;

• jei varžovas yra nepasirengęs priimti (atremti) padavimo ir kėlė ranką sakydamas „stop";

• blykstelėjo fotografas, aikštelę pateko pašalinis asmuo ar įvyko dar kitoks trukdis.

Žaidimo pabaiga

Žaidimas baigiasi, kai vienas iš žaidėjų laimi nustatytą skaičių setų. Paprastai žaidžiama iki trijų arba keturių laimėtų setų. Paskutiniojo seto metu (esant rezultatui 2:2 ar 3:3) žaidėjai turi apsikeisti stalo pusėmis, kai kuris nors žaidėjas surenka penkis taškus. Rungtynėms pasibaigus jų dalyviai paprastai pasveikina vienas kitą ir teisėjus rankos paspaudimu.

Žaidimas poromis

Kitas stalo teniso variantas - žaidimas poromis, kai vienu metu prie stalo stovi keturi žmonės. Tokiu atveju galioja tos pačios taisyklės, kaip ir paprasto žaidimo metu, tik prisideda keletas naujų.

Teisingo padavimo zona

Paduoti kamuoliuką būtina įstrižai. Žaidėjas, kuris padavinėja, stoja dešinėje stalo pusėje, kamuoliukas pirma turi atsimušti paduodančios komandos dešinėje stalo dalyje, peršokti tinklelį ir atsimušti kairėje priešininkų stalo pusėje. Jei kamuoliukas atsimuša netinkamoje zonoje, tašką gauna priešininkų komanda.

Gudrybės

Norint gerai atmušti kamuoliuką, reikia būti su išlavintu gebėjimu stebėti greitus varžovo judesius. Veiksmingiausi „kirsti“ arba „sukti" padavimai. Jūsų varžovas turi gerai mokėti

stalo tenisą, kad atmuštų gerą „kirtimą“. Norint atmušti „kirstą“ padavimą, reikia nenutolti nuo stalo.

Žaidžiant reikia priimti tinkamą stovėseną. Kojos sulenktos, išskėstos į šalis, kūnas šiek tiek palinkęs į priekį, taip yra išlaikoma gera pusiausvyra. Kojas sulenkti reikia tiek, kad žiūrint tinklelio viršaus linija sutaptu su stalo galine linija, tai padaryti ir išbūti tokioje pozicijoje yra ne taip ir lengva, todėl profesionalus stalo tenisas reikalauja gero fizinio pasiruošimo.

3.2 Inventorius, apranga

Inventorius. Inventorių sudaro: raketė, kamuoliukas, stalas, tinkliukas.

Raketė

- Raketė gali būti bet kokio dydžio, formos ar svorio, tačiau jos pagrindas turi būti lygus ir kietas.
- Mažiausiai 85% pagrindo storio turi būti iš natūralaus medžio; rišamoji medžiaga pagrindo viduryje gali būti sustiprinta pluoštine medžiaga, tokia kaip anglies pluoštas.
- Raketės pagrindo pusė, skirta smūgiuoti kamuoliuką, turi būti padengta arba paprasta dantyta guma dantukais į viršų, kurios bendras storis kartu su klijais nedidesnis kaip 2 mm, arba sluoksninė guma dantukais į viršų ar į apačią, kurios bendras storis kartu su klijais nedidesnis nei 4 mm.

Kamuoliukas

- Kamuoliukas turi būti apvalus, jo skersmuo 40 mm.
- Kamuoliukas turi sverti 2,7 gr.
- Kamuoliukas turi būti pagamintas iš celiulioido ar kitos panašios plastmasės ir turi būti baltos ar oranžinės spalvos.

Stalas

- Viršutinė stalo dalis, vadinama žaidžiančiuoju paviršiumi, turi būti stačiakampio formos 2,74 m ilgio ir 1,525 m pločio ir turi būti horizontalioje plokštumoje 76 cm nuo grindų.
- Žaidžiamasis paviršius gali būti pagamintas iš bet kokios medžiagos ir turi užtikrinti vienodą atšokimą apie 23 cm, kada standartinis kamuoliukas krenta iš 30 cm aukščio.
- Žaidžiamasis paviršius turi būti padalintas į dvi lygias dalis vertikaliu tinkleliu, einančiu lygiagrečiai galinėms linijoms ir besitęsiančiomis per visą kiekvienos stalo pusės plotį.
- Dvejetų susitikimams kiekviena stalo pusė turi būti padalinta į dvi lygias dalis 3 mm pločio balta centrine (vidurine) linija, einančia lygiagrečiai su šoninėmis linijomis; centrinė linija laikoma kiekvienos dešiniosios pusės dalimi. (1 pav.)

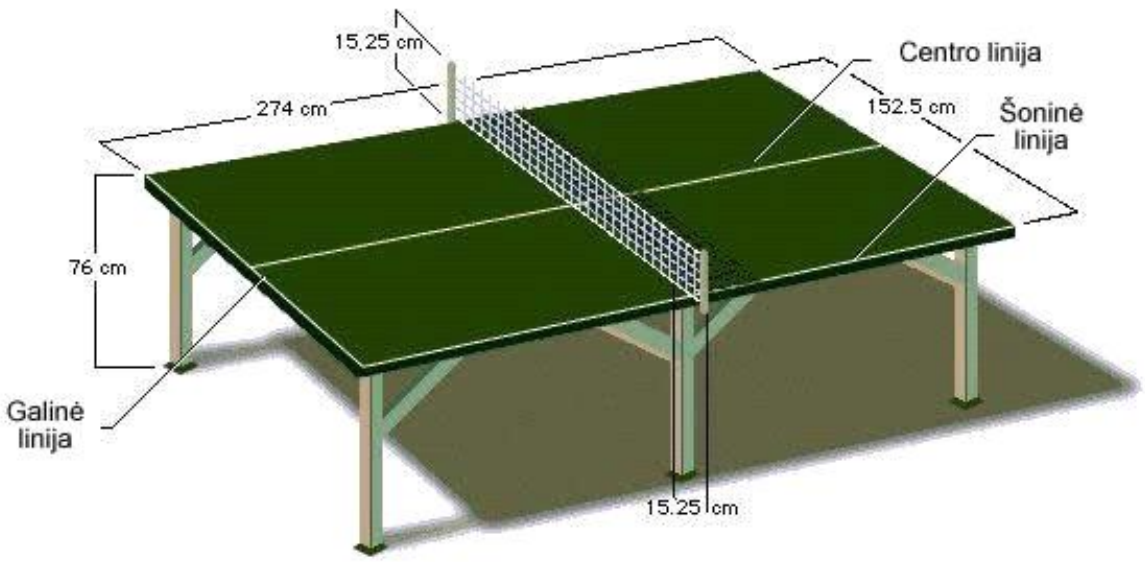

1 pav. Teniso stalas

Tinkliuko komplektas

- Tinkliuko komplektas susideda iš tinkliuko, pakabinimo įrangos ir tvirtinimo stovelių, įskaitant veržtuvus (spaustuvus) jo pritvirtinimui prie stalo.
- Tinkliukas kabinamas ant virvutės, kurios abu galai tvirtinami prie stovelių 15,25 cm aukštyje, o išorinė stovelio pusė turi būti 15,25 cm atstumu nuo stalo šoninės linijos.
- Tinkliuko viršus per savo ilgį turi būti 15,25 cm atstumu nuo stalo šoninės linijos.
- Apatinė tinkliuko dalis per visą savo ilgį turi būti kiek įmanoma arčiau žaidžiamojo paviršiaus, o tinkliuko galai turi būti kuo arčiau tinkliuko stovelio.

3.3 Pagrindiniai technikos veiksmai

Raketės laikymo būdai

Geriausia šiuolaikinė raketė – sluoksninė. Siūlytini du jos laikymo būdai – horizontalus ir vertikalus. Du raketės laikymo būdų variantai: raketė įleidžiama į delną giliai (kumštyje) arba laikoma laisviau, daugiau už koto. Laikant raketę horizontaliai, ji imama lyg sveikinantis. Smilius kontroliuoja ją rankoje, nykštys kontroliuoja raketės pakreipimą. Kiti trys pirštai laiko raketės kotą.

Kamuoliuko padavimas

Vienas iš svarbiausių stalo teniso žaidimo elementų yra technika. Kamuoliuko padavimas atlieka gana didelį darbą, juk ne veltui sakoma, kad gera pradžia pusė darbo. Paduodant kamuoliuką svarbiausią vaidmenį vaidina riešas. Tačiau čia viskas svarbu: ir kamuoliuko pametėjimas, ir kamuoliuko kritimo į stalą savo ir kitoje pusėje vieta. Reikia žinoti, jog trumpą

pjautą padavimą geriausia nukreipti į stalo vidurį, kairinį pasuktą į šoną – į kairįjį stalo kraštą, dešininį arba arti tinklelio.

Pagrindinė stovėsena – pozicija, iš kurios patogiausiai startuoti ir smūgiuoti

Parengtyje, kai raketė laikoma horizontaliai, stovima ties stalo centru, per ištiestą ranką (žingsnį) nuo jo, kiek palinkus, kojos sulenktos, kūnas atpalaiduotas, svoris tenka priekinėms pėdų dalims, pėdos vienoje linijoje, praskėstos, raketė juosmens aukštyje. Vertikaliai laikant raketę, pagrindinė padėtis – kairiajame stalo kampe. Parengties būklėje reikia sukoncentruoti dėmesį, susikaupti veiksmui.

Pjovimas

Raketei judant įgaubtu judesiu žemyn – pirmyn, kamuoliukas pjaunamas. Smūgiuojant į kylantį ar aukščiausiame taške esantį kamuoliuką, yra artimi ir lėti tolimi pjauti smūgiai. Nepjaunant statmena rakete aukštą kamuoliuką ties tinkleliu, gaunamas brauktas smūgis, smarkiai pjaunant horizontalia rakete, gaunamas reversas, pjaunant išgaubta (puslankiu) ar tiese, gaunamas pjautas plokščias (kamuoliukas liečiamas tik tašku, nepalydint jo). Naudojamas ir mišrus (šoninis) apatinis sukimas paduodant ir pjaunant. Dėl lėkštos trajektorijos, lėtoko skriejimo ir žemo atšokimo pjauti smūgiai laikomi gynybos, o sukti, kuriuos smūgiuojant visa jėga (pvz. topsinu), kamuoliukas užlenkiamas į stalą, greiti ir smarkiai atšokantys į varžovą smūgiai laikomi puolimo ir kontratakos smūgiais.

Plokšti padavimai

Stumti (smūgiuojama, ištiesiant ranką pirmyn) paprasčiausi, lengviausi ir pirmieji pradedančiojo išmokstami blokai – pakreiptos raketės atstatymas, greiti stumti blokai – raketę stumiant ir užlenkiant į tinklelį.

Sukti padavimai

Raketei judant aukštyn – pirmyn, kamuoliukas mažiau ar daugiau pasukamas. Mušant ar sukant gaunami kontrsmūgiai į suktus, sukti į pjautus, topsiniai (smarkiai sukant), (galimas galingas smūgiavimas, kamuoliukui esant žemiau už tinklelį ir net žemiau už stalo plokštumą), žvakės – aukšti sukti smūgiai, kontrtopsiniai (persukant topsinius). Plačiai naudojamas ir mišrus (šoninis) viršutinis sukimas padavimuose ir smūgiuojant.

4. VARŽYBŲ RŪŠYS IR ORGANIZAVIMO SISTEMOS

4.1 Sportinių žaidimų varžybų rūšys

Savo pobūdžiu sportinių žaidimų varžybos skirstomos į asmenines, asmenines-komandines ir komandines. Futbolo, ledo ritulio, krepšinio ir tinklinio varžybos būna tik komandinės. Miestučių ir teniso varžybos gali būti asmeninės, asmeninės – komandinės ir komandinės. Savo organizacine forma varžybos būna uždaros ir atviros, kalendorinės ir draugiškos. Yra dar ir kita organizacinė forma – tai „žaibo“ varžybos. Uždaromis varžybomis jos vadinamos todėl, kad varžovų skaičius apribojamas: gali dalyvauti viena komanda arba vienas kolektyvas, arba viena sporto draugija. Šiuo atveju žodžio „uždaros“ nereikia suprasti kaip varžybas be žiūrovų. Atviromis varžybomis vadinamos varžybos, kuriose gali dalyvauti įvairių kolektyvų ir sporto draugijų komandos. Dideliuose mūsų šalies miestuose, kuriuose daug komandų, norinčių dalyvauti pirmenybėse, jos visos paskirstomos į grupes, atsižvelgiant į kiekvienos pajėgumą. Mūsų šalyje atviros varžybos labai dažnai vedamos pagal tokį principą: nuo rajono pirmenybių iki šalies pirmenybių. Kalendorinės miestų, rajonų, klubų pirmenybės vadinamos oficialiomis arba kalendorinėmis. Tokių pirmenybių laimėtojui suteikiama teisė dalyvauti kitame rate arba jam suteikiama rajono, zonos, respublikos, klubo čempiono vardas. Draugiškos varžybos mūsų šalyje labai paplitusi varžybų rūšis. Tarp kalendorinių varžybų įvairių klubų komandos dažnai organizuoja tarpusavio susitikimus. Tai daroma siekiant palaikyti ir tobulinti sportinę forma, išsiaiškinti naujus žaidėjus. Žaibo varžybos tai dėl didelio komandų skaičiaus sutrumpintos varžybos. Tokios varžybos paprastai organizuojamos didelių sporto švenčių proga.

4.2 Varžybų sistemos

Yra trys pagrindinės varžybų organizavimo sistemos: ratų sistema, minusų sistema (po pralaimėjimo komanda iškrinta) ir mišrioji sistema. Kiekviena jų turi savo privalumus ir savo trūkumus. Kai taikoma ratų sistema, visi dalyviai susitinka tarpusavyje vieną kartą (vienas ratas) arba du kartus (du ratai). Ratų sistema leidžia geriausiai ir tiksliausiai nustatyti visų varžybų dalyvių pajėgumą, pilniau patikrinti komandų pasirengimą ir pašalinti atsitiktinumo elementus.

Minusų sistema paprastai naudojama tuomet, kai varžybose dalyvauja didelis skaičius dalyvių, o baigti jas reikia per trumpą laiką. Tai jos privalumas. Pagal šią sistemą susitikimą pralaimėjusi komanda iš varžybų iškrinta. Esminis šios sistemos trūkumas yra tas, kad yra daug atsitiktinumo elementų, kurie dažnai turi įtakos pirmenybių rezultatams. Mišrioji sistema yra ratų sistemos ir minusų sistemos derinys. Varžybų dalis, nesvarbu pirmoji ar antroji, vedama pagal minusų sistema. Be to, visi dalyviai iš anksto paskirstomi į grupes arba zonas.

4.3 Teisėjavimas varžybose

Bet kurių varžybų sėkmė priklauso nuo to, kiek teisingai organizuotas teisėjavimas. Kiekviena teisėjų kolegija turi ne tik vesti varžybas sutinkamai su „Nuostatų“ sąlygomis, bet ir gerai organizuoti varžybas. Teisėjavimo atskiriems žaidimams ypatybės. Priklausomai nuo sportinių žaidimų ypatybių, teisėjas teisėjauja judėdamas aikštelėje arba būdamas vienoje vietoje. Teisėjaujant teniso arba tinklinio rungtynėms, teisėjas sėdi specialiame bokštelyje, o jo padėjėjai yra aikštelės šonuose arba kampuose. Reikalavimai teisėjui. Teisėjas turi būti aukštos kultūros. Neturėdamas šios savybės, teisėjas negalės atlikti sportininkų organizatoriaus ir auklėtojo vaidmens. Visa tai reikalauja, kad teisėjas ir jo padėjėjai būtų gerai fiziškai pasiruošę. Teisėjų skyrimo tvarka. Sporto teisėjus varžyboms skiria atitinkamos teisėjų kolegijos. Vyriausius teisėjus tvirtina, teisėjų kolegijos pasiūlymu, atitinkamas Kūno kultūros ir sporto komitetas arba šias varžybas organizuojanti organizacija. Teisėjų pareigos. Į teisėjo pareigas įeina varžybų vedimas laikantis taisyklių, neperžengiant garbingo sportinio rungtyniavimo ribų. Jis turi patikrinti aikštės arba aikštelės ir reikiamo sportinio inventoriaus tinkamumą varžyboms. Pasirengimas teisėjavimui. Į varžybų vietą teisėjas turi atvykti iš anksto, prieš 30-40 minučių, kad galėtų pasilsėti, persirengti, sutvarkyti protokolą, patikrinti aikštės arba salės ir inventoriaus tinkamumą .

5. LINKUVOS GIMNAZIJOS „MAŽOJI RAKETĖ" TURNYRAS

5.1 Turnyro organizavimas

Linkuvos gimnazijoje stalo teniso „Mažosios raketės“ komandinis turnyras buvo organizuojamas pirmą kartą. Turnyras skirtas 6–8 klasių mokiniams, jis vyko vieną dieną. Organizuodami turnyrą norėjome prisidėti prie šios puikios sporto šakos populiarinimo gimnazijoje, įgyti teorinės ir praktinės patirties, ugdyti bendradarbiavimą, skatinti jaunimą sistemingai mankštintis, treniruotis, stiprinti sveikatą bei išsiaiškinti stipriausią 6–8 klasių komandą. Iš pradžių su kūrybinio darbo vadovu aptarėme turnyro organizavimo pagrindinius momentus, sudarėme darbų planą. Tuomet pasiskirstėme darbus ir pradėjome ieškoti mums reikiamos informacijos.

5.2 Skelbimas, nuostatai, paraiškos

Pirmiausiai kūrėme Linkuvos gimnazijos stalo teniso „Mažoji raketė“ skelbimą (1 priedas). Parengėme turnyrui labai svarbų dokumentą - nuostatus (2 priedas). Nuostatuose paskelbėme šių varžybų tikslą ir uždavinius, kokios klasės dalyvaus turnyre, kiek mergaičių ir berniukų sudarys klasės komandą, kokia sistema jie varžysis bei kaip bus apdovanojami. Buvo parengtos ir paraiškos, kurios išdalintos 6–8 klasių atstovams (3 priedas). Paraiškose buvo privaloma įrašyti tris berniukus ir dvi mergaites, kurie gins klasės vardą. Dokumento pabaigoje turi būti užrašomas komandos kapitonas, kuris bus atsakingas už savo žaidėjus ir jų elgesį. Paraiškoje visi žaidėjai privalėjo padėti savo parašus, kad drausmingai elgsis, saugos kitų žaidėjų sveikatą bei tausos mokyklos turtą. Klasės, užpildžiusios paraiškas, turėjo pristatyti turnyro organizatoriams, kad šie žinotų, kiek komandų dalyvaus ir kokią varžybų organizavimo sistemą reikės taikyti sudarant varžybų tvarkaraštį. Tvarkaraštyje išdėstyta, kas su kokia komanda rungsis.

5.3 Organizavimo sistema, tvarkaraštis, protokolas, nugalėtojų išaiškinimas

Kai tvarkaraštis jau buvo sudarytas (6 priedas), netrukus prasidėjo mažųjų tenisininkų laukiamas „Mažosios raketės“ turnyras. Pasitarę su kūrybinio darbo vadovu pasirinkome vieno rato sistemą, kuri leido geriausiai ir tiksliausiai nustatyti varžybų dalyvių pajėgumą, patikrinti komandų pasirengimą ir pašalinti atsitiktinumo elementus. Visos komandos susitiko tarpusavyje po vieną kartą. Varžybose teisėjavome mes patys, kūrybinio darbo autoriai, pildėme komandų susitikimų protokolus (4 priedas), turnyro rezultatų lentelę (5 priedas). Turnyro metu teisėjams teko daug ir įtemptai bendradarbiauti, skelbti vis naujus klasių komandų susitikimus, spėti pildyti susitikimų rezultatus, palaikyti bendrą tvarką, kad turnyras vyktų sklandžiai. Pasibaigus varžyboms buvo susumuoti visi rezultatai, paskelbti nugalėtojai ir prizininkai. Daugiausiai taškų surinkusi klasė tapo

turnyro nugalėtoja. Ja tapo 8b klasė, antrą vietą užėmė 7a klasė, o trečią vietą 8a klasė. Komandos prizininkės buvo apdovanotos diplomais, o komandai nugalėtojai įteikiama turnyro taurė ir diplomas (7 priedas). Po apdovanojimų visos komandos buvo kviečiamos nusifotografuoti bendrai nuotraukai. Turnyro metu buvo įamžinamos rungtynių akimirkos, kurios bus naudojamos mokyklos sporto stendui (8 priedas).

IŠVADOS

- Išaiškinome stipriausią gimnazijos 6–8 klasių stalo teniso komandą, ja tapo 8b klasė, antrąją vietą užėmė 7a klasė, trečiąją – 8a klasė.
- „Mažosios raketės“ turnyro metu buvo populiarinamas stalo tenisas, skatinamas jaunimas sistemingai mankštintis, treniruotis.
- Įgijome teorinių ir praktinių žinių organizuodami varžybas, sudarydami varžybų nuostatus, tvarkaraščius, teisėjaudami varžybose.
- Siūlome į gimnazijos stalo teniso komandą įtraukti šiuos geriausiai turnyre pasirodžiusius moksleivius: Akvilę Sabaitę, Gabrielę Meškonytę, Gabiją Vitkauskaitę, Armintą Misevičiūtę, Deividą Samuitį, Almantą Klevinską, Mirandą Marcinkevičių, Romualdą Miliauską.

LITERATŪRA

1. Stonkus S. Sportinių žaidimų mokymas. Kaunas: Šviesa, 1971. 115-153p [žiūrėta 2017 m. sausio 5 d.]
2. [žiūrėta 2017m. sausio 3 d.]. Prieiga per internetą: http://www.raudonajuoda.lt/?page_id=2002
3. [žiūrėta 2017m. sausio 3 d.]. Prieiga per internetą: https://lt.wikipedia.org/wiki/Stalo_tenisas
4. [žiūrėta 2017m. sausio 9 d.]. Prieiga per internetą: http://www.mazojirakete.lt/lt/apie-stalo-tenisa
5. [žiūrėta 2017m. sausio 9 d.]. Prieiga per internetą: http://www.mazojirakete.lt/lt/zaidimo-taisykles-15

PRIEDAI

1 priedas

Dėmesio ! ! !

Lapkričio 21 d. (pirmadienį), po 6 pamokų

sporto salėje prasidės stalo teniso

„Mažosios raketės turnyras“.

Varžybose dalyvauja **6 – 8** klasių komandos.

Komandos sudėtis: 2 mergaitės ir 3 berniukai.

Komanda nugalėtoja bus apdovanota taure ir diplomais, komandos prizininkės - diplomais.

Turnyro organizatoriai: Brendonas K. ir Mantas M.

2 priedas

Linkuvos gimnazijos 2016m. ,,Mažosios taurės“ varžybų nuostatai

1. Tikslas ir uždaviniai:

Tikslas yra - suorganizuoti Linkuvos gimnazijos stalo teniso ,,mažosios raketės turnyrą“.

Uždaviniai:

- Išsiaiškinti stipriausia 6–8 klasių komandą.
- Populiarinti stalo tenisą.
- Ugdyti bendradarbiavimą, įgyti patirties.
- Skatinti jaunimą sistemingai mankštintis, stiprinti sveikatą..

2. Varžybų vykdymas:

Varžybos vykdomos rato sistema.

3. Dalyviai:

,,Mažosios taurės“ varžybose dalyvauja 6-8 klasės (2 mergaitės ir 3 berniukai).

4. Apdovanojimai:

Komanda nugalėtoja bus apdovanota taure ir diplomais, komandos prizininkės – diplomais.

3 priedas

……... KLASĖS PARAIŠKA

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Žaidėjo Nr.	Už savo sveikatą turnyro metu atsakau pats (parašas)
1			
2			
3			
4			
5			

Teisėjai: 1. Brendonas Knizikevičius

2. Mantas Marčiauskas

Komandos privalo pristatyti paraišką iki lapkričio 18 d.

Komandos vadovas (kapitonas)……

Telefono numeris ……..

LINKUVOS GIMNAZIJOS STALO TENISO „MAŽOSIOS RAKETĖS“ VARŽYBŲ PROTOKOLAS

A komandos _____ B komanda _____

Grupė	Ratas	Susitik. Nr.	Data ir vieta	Laikas	Stalo Nr.

A komanda		B komanda		Rezultatas					Taškai	
				1	2	3	4	5	A	B
A		A								
B		B								
C		C								
A		A								
B		B								
SUSITIKIMO PASEKMĖ										

NUGALĖTOJAS	REZULTATAS	TEISĖJO PAVARDĖ

5 priedas

„Mažosios raketės“ stalo teniso turnyrinė lentelė

Eil. Nr.	Klasės komanda	1	2	3	4	5	T.	V.
1.	**6b**	X	1:4 1	4:1 2	2:3 1	0:5 1	5	IV
2.	**7a**	4:1 2	X	4:1 2	4:1 2	0:5 1	7	II
3.	**7b**	1:4 1	1:4 1	X	1:4 1	1:4 1	4	V
4.	**8a**	3:2 2	1:4 1	4:1 2	X	1:4 1	6	III
5.	**8b**	5:0 2	5:0 2	4:1 2	4:1 2	X	8	I

LINKUVOS GIMNAZIJOS STALO TENISO

„MAŽOSIOS RAKETĖS“ VARŽYBŲ TVARKARAŠTIS

VARŽYBOS VYKS LAPKRIČIO 21 D.

1. 7A - 8B
2. 7B – 8A

3. 6B – 8B
4. 7A – 7B

5. 6B – 8A
6. 8B – 7B

7. 6B – 7B
8. 8A – 7A

9. 6B – 7A
10. 8A – 8B

Varžybų dalyviai turi vilkėti sportinę aprangą.

7 priedas

DIPLOMAS

Linkuvos gimnazija

apdovanoja

..... klasės komandą
iškovojusią I – ąją vietą
„Mažosios raketės“ stalo teniso
varžybose

Linkuvos gimnazijos direktorius **V. Stapušaitis**

Linkuva
2016-11-28

8 priedas

LINKUVOS GIMNAZIJA